

**Πρότυπο
Γυμνάσιο
Ευαγγελικής
Σχολής
Σμύρνης**

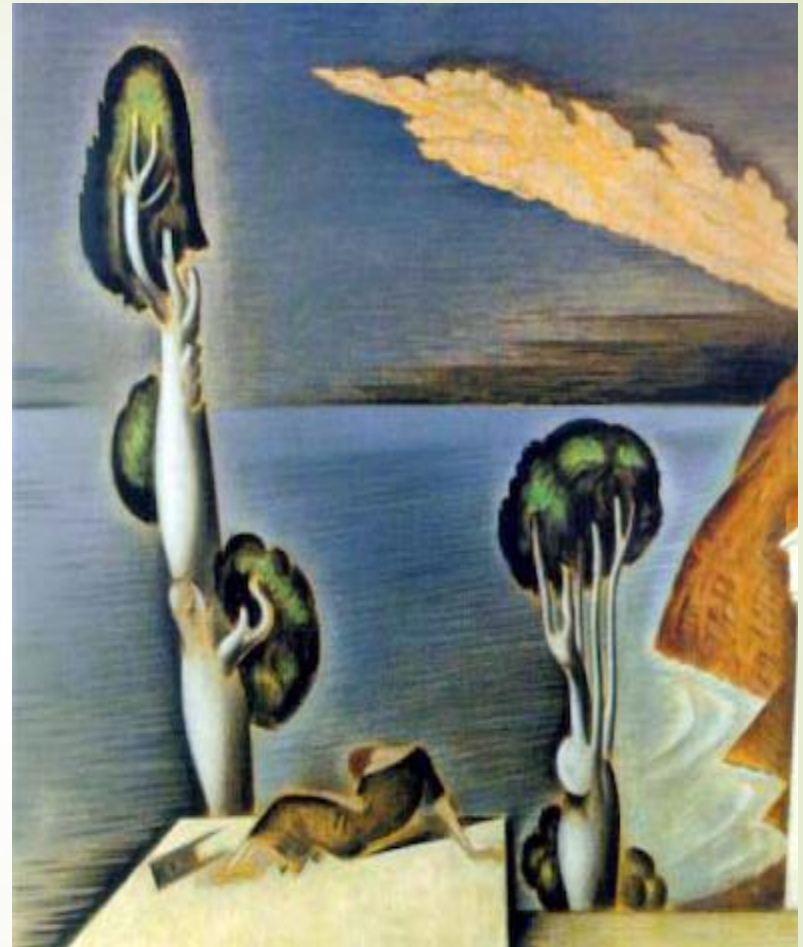
Γκόνου Ελένη, φιλόλογος, Δρ. Ιστορίας
της Τέχνης, εκπαιδευτρια Ρητορικής,
μέλος της Ρητορικής Ομάδας
Εκπαιδευτικών και της Ελληνικής
Ένωσης για την Προώθηση της
Ρητορικής στην Εκπαίδευση

**Η διδασκαλία της ρητορικής στην
τάξη και τον όμιλο**

Τη γλώσσα μου έδωσαν
ελληνική,
το σπίτι φτωχικό στις
αμμουδιές του Ομήρου...

**«Μονάχη έγνοια η
γλώσσα μου στις
αμμουδιές του Ομήρου...»**

Οδ. Ελύτης, Άξιον Εστί

**Κ. Παρθένη, Καλυψώ,
1925-32, Λάδι σε καμβά**

«Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος...»

*«μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι πρηκτῆρὰ τε
ἔργων» (να γίνεις έξοχος στο λόγο και
στα έργα) Ιλιάδα, Ι 443*

*«φυή, φρένες και ἀγορητύς»
(ομορφιά συνάμα και μυαλό και λέγειν)
Οδύσσεια, θ 167-173)*

«ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΡΗΤΟΡΙΚΗ;»

ΡΗΤΟΡΙΚΗ

**Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ
«ΕΥ ΛΕΓΕΙΝ»**

**ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΙΘΟΥΣ**

ΔΥΝΑΜΗ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΡΗΤΟΡΙΚΗ;

- Τέχνη
- Επιστήμη
- Στάση ζωής
- Τρόπος σκέψης
- Παιχνίδι – πνευματική άσκηση
- Όλα αυτά και άλλα πολλά...

Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη
τα τρία βασικά μέσα της πειθούς

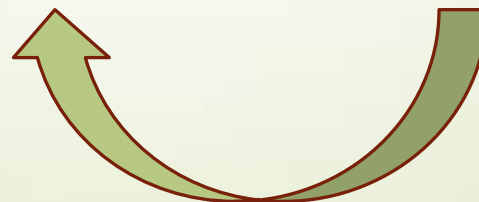
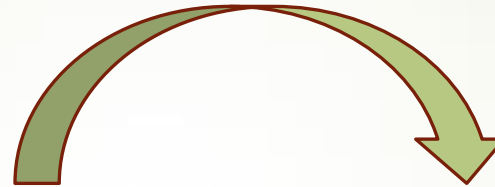

« ΛΟΓΟΣ – ΠΑΘΟΣ – ΗΘΟΣ »

«Ακούω – Σκέφτομαι – Μιλώ — Επικοινωνώ»

Η ρητορική
στην τάξη
ως μέθοδος
διδασκαλίας

Η ρητορική
στον όμιλο
ως
αντικείμενο
διδασκαλίας

Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ

- ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΜΠΝΕΥΣΜΕΝΟΥ, ΕΠΙΝΟΗΤΙΚΟΥ, ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
- ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΙΘΩ
- ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ
- ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΚΕΨΗΣ, ΑΥΤΟΠΕΙΘΑΡΧΙΑ, ΑΛΛΗΛΟΣΕΒΑΣΜΟΣ
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΝΗΜΗΣ
- ΔΙΑΡΚΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
- ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΘΑΡΡΟΥΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗΣ
- ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

-
- **ΣΥΣΦΙΞΗ ΦΙΛΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ**
 - **ΠΝΕΥΜΑ ΟΜΑΔΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ**
 - **ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗΣ**
 - **ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**
 - **ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΟΡΙΖΟΝΤΩΝ**
 - **ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΛΗΨΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ**
 - **ΣΩΣΤΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΝΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΜΕ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ**
 - **ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ**

Η ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ ΣΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

➤ ΓΕΝΙΚΑ:

Κατανόηση και παραγωγή διαφόρων ειδών προφορικών κειμένων

➤ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ:

- Εκφραστική ανάγνωση κειμένων
- Ασκήσεις ύφους και εκφοράς του λόγου
- Σύνθεση αυθόρμητου ολιγόλεπτου λόγου με αφορμή μία λέξη, φράση ή εικόνα ή μιας διεξοδικής ομιλίας πάνω σε ένα θέμα
- Σύνθεση ατομικής ή ομαδικής προφορικής ιστορίας
- Περιγραφές διαφόρων ειδών (από εικόνα, από τη φαντασία ή από τη μνήμη)
- Ρεπορτάζ, συνεντεύξεις, ψηφιακές αφηγήσεις, διαφημιστικά σποτ
- Οργάνωση και διεξαγωγή διττών λόγων
- Δραματοποίηση κειμένων - Δραματοποιημένες περιστάσεις επικοινωνίας
- Παιχνίδια ρόλων και εφαρμογή θεατρικών τεχνικών, εικονικές δίκες

Η ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΣΤΟΝ ΟΜΙΛΟ

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ «ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ, ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ» ΤΟΥ Π.Γ.Ε.Σ.Σ.

- Χρονική διάρκεια συναντήσεων: μιάμιση ώρα την εβδομάδα, μετά τη λήξη του ωρολογίου προγράμματος, κάθε Παρασκευή (Οκτώβριος – Μάιος)
- Τόπος: σχολική αίθουσα διδασκαλίας
- Εποπτικά μέσα :
- Οπτικοακουστικό υλικό , με χρήση Laptop, βιντεοπροβολέα και διαδραστικού πίνακα
- Λεξικά ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνικά βιβλία
- Φύλλα εργασίας, φωτοτυπίες (ενίοτε)
- Εικαστικό υλικό (ενίοτε)

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΤΟΥ Π.Γ.Ε.Σ.Σ.

- **2012 – 2013:** Ίδρυση του Ομίλου Ρητορικής, με αρχικό τίτλο: «Η Ρητορική τέχνη και η δυναμική της», με 18 μαθητές από την Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξη
- **2013 – 2019 (6 χρόνια):** «Όμιλος Ρητορικής τέχνης, Θεατρικού Παιχνιδιού και Δημιουργικής Γραφής», με 20 περίπου μαθητές από την Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξη

ΠΟΛΥΠΛΕΥΡΗ ΚΑΙ ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ ΜΑΘΗΣΗ

Μαθητοκεντρική - Ενεργητική - Ερευνητική
Ομαδοσυνεργατική - Βιωματική- Διαθεματική

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΗΤΑ

- Κλασική Ρητορική
- Κριτική Παιδαγωγική
- Γλωσσολογία
- Ψυχολογία
- Φιλοσοφία
- Φιλολογία
- Ιστορία
- Κοινωνιολογία
- Επικοινωνιολογία
- Εκπαιδευτικό δράμα (drama in education)
- ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
- Πληροφορική

ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

- Η Ρητορική τέχνη και διαλεκτική από το χθες ως το σήμερα
- Η επικοινωνία και οι κώδικές της
- Τα τρία βασικά κειμενικά γένη (Αφήγηση- Περιγραφή- Επιχειρηματολογία)
- Σύγχρονα ή διαχρονικά κοινωνικά, ηθικά και φιλοσοφικά θέματα
- Θέματα της επικαιρότητας που προκαλούν αντιπαραθέσεις
- Διαχρονικές ανθρωπιστικές αξίες και ιδέες
- Οι θεματικές ενότητες των φιλολογικών μαθημάτων αλλά και άλλων μαθημάτων

ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- **ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΜΑΔΑΣ (ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΝΩΡΙΜΙΑΣ – ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ, ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΑΚΡΟΑΣΗΣ, ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ)**
- **ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ (ΟΜΑΔΙΚΑ ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ, ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΡΟΛΩΝ, ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ...)**
- **ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗΣ (π.χ. Καταιγισμός ιδεών, Μέθοδος των 6 καπέλων του De Bono)-ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ (Τζιάνι Ροντάρι)**
- **ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ**
- **ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΥΦΟΥΣ (π.χ. Ρεϊμόν Κενώ) ΚΑΙ ΕΚΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ**
- **ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΓΧΟΥΣ**
- **ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ, ΑΦΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ**
- **ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ: ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΙΔΩΝ, ΑΤΟΜΙΚΑ Ή ΟΜΑΔΙΚΑ (π.χ. ποιήματα, διηγήματα, επιστολές, θεατρικά σενάρια, ομιλίες, διάλογοι, ψηφιακή αφήγηση)**

ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΟΜΑΔΙΚΑ ΡΗΤΟΡΙΚΑ ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ

- ❖ ΑΥΘΟΡΜΗΤΟΣ ΛΟΓΟΣ
- ❖ ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

- ❖ ΔΙΤΤΟΙ ΛΟΓΟΙ
- ❖ ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Οι κανόνες των ρητορικών αγωνισμάτων που ακολουθούν προέρχονται από το επιμορφωτικό υλικό της **Ελληνικής Ένωσης για την προώθηση της Ρητορικής στην Εκπαίδευση** (βλπ. Βιβλιογραφία στο τέλος)

ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

- **Ανάγνωση** ενός πεζού κειμένου, με το κατάλληλο ύφος, με μια **σύντομη εισαγωγή** για τον συγγραφέα, το έργο και το συγκεκριμένο απόσπασμα. **Διάρκεια περίπου 6 λεπτά**
- **Σημαντικά στοιχεία:** Επαφή με το κείμενο και έμφαση στην έκφραση του προσώπου και στην οπτική επαφή με το κοινό.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- 1. Εκφορά (1-20 βαθμοί):** καθαρή άρθρωση, υποβλητική χροιά, κατάλληλος ρυθμός και ένταση της φωνής με εναλλαγές, παύσεις, απόδοση στίξης, προφορά / διάλεκτοι.
- 2. Απόδοση ύφους του κειμένου (1-20 βαθμοί):** ατμόσφαιρα, χαρακτήρες, συναισθήματα.
- 3. Σκηνική παρουσία ομιλητή (1-10 βαθμοί):** εκφραστικότητα, κινήσεις του σώματος συνεπείς με το κείμενο, εκφράσεις προσώπου χωρίς υπερβολική θεατρικότητα, επαφή με το ακροατήριο, ανάγνωση και όχι απομνημόνευση.

ΑΥΘΟΡΜΗΤΟΣ ΛΟΓΟΣ

Σύντομος αυτοσχέδιος και πρωτότυπος λόγος

Προετοιμασία: 1 λεπτό, Διάρκεια λόγου: 3 λεπτά

Στόχος: η τέρψη του κοινού

Τεχνική: συνειρμική σκέψη

Κατηγορίες Θεμάτων: απλές λέξεις, ημιτελείς εμπνευστικές φράσεις, στίχοι τραγουδιών, καταστάσεις, αποφθέγματα, συμβολικές εικόνες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- 1. Περιεχόμενο (1-20 βαθμοί):** σχέση με το θέμα (συνάφεια και νοηματική σύνδεση), ανάπτυξη ποικίλων διαστάσεων, ποιότητα ιδεών, ποικιλία, πρωτοτυπία, ευρηματικότητα, λογοτεχνικότητα.
- 2. Παρουσία ομιλητή – εκφορά (1-20 βαθμοί):** εκφραστικότητα, κινήσεις συνεπείς με τον λόγο χωρίς υπερβολές, ευφράδεια και άνεση, συνεχής ροή, οπτική επαφή, αυτοπεποίθηση, ποικιλία στον επιτονισμό.
- 3. Δομή (1-10 βαθμοί):** διαύγεια σκέψης και συνοχή, αλληλουχία, ολοκληρωμένη ομιλία με αρχή – μέση – τέλος.

ΘΕΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΥΘΟΡΜΗΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

- Γρήγορη σκέψη
- Σωστή στάση σώματος, βλεμματική επαφή με το κοινό
- Πρωτοτυπία και φαντασία
- Λογοτεχνικότητα
- Παραστατικότητα και εκφραστικότητα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΑΡΝΗΤΙΚΑ

- Η έλλειψη σύνδεσης των προτάσεων μεταξύ τους
- Η επανάληψη της δοθείσης λέξης, φράσης ή πρότασης σε τακτά χρονικά διαστήματα
- Η αφήγηση προσωπικής εμπειρίας και η αναφορά προσωπικών παραδειγμάτων σχετικών με το θέμα

ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΘΟΡΜΗΤΟ

- ▶ Επιλέγω το βασικό κειμενικό γένος και είδος που θα χρησιμοποιήσω
- ▶ Χρησιμοποιώ ποικιλία αφηγηματικών τρόπων (αφήγηση, περιγραφή, διάλογο, μονόλογο)
- ▶ Συλλέγω νοερά το υλικό μου με καταιγισμό ιδεών (κανονικό ή αντίστροφο).
- ▶ Οργανώνω το υλικό μου (αρχή – μέση – τέλος)
- ▶ Σκέφτομαι με εικόνες
- ▶ Εκφράζω συναισθήματα και τα δικαιολογώ
- ▶ Χρησιμοποιώ ποικίλους τρόπους ανάπτυξης όπως στην παράγραφο (ορισμό, αιτιολόγηση, σύγκριση – αντίθεση, διαίρεση, αναλογία, παραδείγματα)
- ▶ Ανάπτυξη εκ του αντιθέτου (τι θα συνέβαινε αν δεν υπήρχε το αντικείμενο για το οποίο πρέπει να μιλήσω ή αντίστοιχα μια κατάσταση ή ιδέα...)
- ▶ Ειδικότερα για τη σύνθεση μιας ιστορίας απαντώ στα ερωτήματα: **ποιος, πού, πότε, τι, γιατί, πώς;**
- ▶ Δημιουργώ περιπέτεια με ανατροπές

Διανθίζω τον λόγο μου με κατάλληλα σχήματα λόγου
(παρομοιώσεις, μεταφορές, αντιθέσεις, υπερβολές ...

Αυθόρμητος λόγος με την τεχνική ΑΘΕ

Σκέφτομαι κάτι **Α**ρνητικό, κάτι **Θ**ετικό και κάτι **Ε**νδιαφέρον

- ▶ Για παράδειγμα:
- ▶ Τι θα συνέβαινε, αν δεν υπήρχαν τα ζώα;
- ▶ Τι θα συνέβαινε, αν τα σπίτια δεν είχαν παράθυρα;
- ▶ Τι θα συνέβαινε, αν όλοι οι άνθρωποι μιλούσαν μόνο μία γλώσσα;
- ▶ Τι θα συνέβαινε, αν τα αυτοκίνητα ήταν όλα ιπτάμενα;
- ▶ Τι θα έλεγε η φύση, ανμίλαγε;
- ▶ Τι θα συνέβαινε, αν σταματούσαν όλα τα ρολόγια για μία ώρα;
- ▶ Τι θα συνέβαινε, αν στα σχολεία καθιερωνόταν ένα δίωρο καθημερινά για ελεύθερο παιχνίδι των παιδιών;
- ▶ Τι θα συνέβαινε, αν δεν υπήρχε πια ίντερνετ;
- ▶ Τι θα συνέβαινε, αν σταματούσε να υπάρχει ηλεκτρικό ρεύμα;
- ▶ Τι θα συνέβαινε, αν μπορούσαμε να πάμε εκδρομή στον πλανήτη Άρη;
- ▶ Τι θα συνέβαινε, αν κάθε σπίτι διέθετε από ένα ρομπότ για τις οικιακές εργασίες;
- ▶ Τι θα συνέβαινε, αν ναυαγούσες σε ένα έρημο νησί στη μέση του ωκεανού;

Αυθόρμητος λόγος με ορισμό

- Εντάσσεις τη λέξη στην **‘οικογένεια’**, με την οποία μοιράζεται παρόμοια χαρακτηριστικά (**υπερώνυμη λέξη**).
- Βρίσκεις την ειδοποιό **διαφορά** αυτής της λέξης από άλλες που ανήκουν στην ίδια οικογένεια. Για παράδειγμα: Η καρέκλα (**υπώνυμη λέξη**) είναι ένα κάθισμα (**υπερώνυμη λέξη**) για ένα άτομο (**διαφορά**)... (γιατί αν κάθονται πολλά... είναι καναπέδες!!!)
- Τέλος, μιλάς για τις **‘ιδιότητες’** της λέξης, την οποία θέλεις να ορίσεις, αναφερόμενος: α) στο **υλικό** από το οποίο φτιάχνεται, β) στο **σχήμα** (στρογγυλό, τετράγωνο...) ή στη **μορφή** που έχει (επίπεδο, τριχωτό...), γ) στο **πώς/πού** ή **από ποιον** έχει φτιαχτεί και δ) στον **σκοπό** για τον οποίο υπάρχει ή στο **αποτέλεσμα** που επιφέρει.

Περιγραφικοί Ορισμοί

- Για παράδειγμα: **Τι είναι ειρήνη;**
(Από το ποίημα «Ειρήνη» του Γ. Ρίτσου)
- ❖ Ειρήνη είναι ... το όνειρο του παιδιού.
- ❖ Ειρήνη είναι ... το όνειρο της μάνας.
- ❖ Ειρήνη είναι ... ο πατέρας που γυρνάει τ' απόβραδο μ' ένα φαρδύ χαμόγελο στα μάτια
- ❖ Ειρήνη είναι ... τα λόγια της αγάπης κάτω απ' τα δέντρα.
- ❖ Ειρήνη είναι ... ένα ποτήρι ζεστό γάλα κ' ένα βιβλίο μπροστά στο παιδί που ξυπνάει.
- ❖ Ειρήνη είναι ... η μυρωδιά του φαγητού το βράδυ.
- ❖ Ειρήνη είναι ... τα σφιγμένα χέρια των ανθρώπων.
- ❖ Ειρήνη είναι ... να γελάς σαν μικρό παιδί και μαζί να γελά η φύση.
- ❖ Ειρήνη είναι ... τα ανοιχτά παράθυρα.

Αυθόρμητος με αφορμή λέξεις

- ▶ Σκέψου κάποιες **εικόνες** που σου δημιουργούνται συνειρμικά στο νου ακούγοντας τη συγκεκριμένη λέξη
- ▶ **Συναισθήματα** που σου δημιουργούνται
- ▶ Αν πρόκειται για αντικείμενο, σκέψου **παραλλαγές** σε μέγεθος, σχήμα, μορφή, υλικό, χρώμα (διαίρεση έννοιας)
- ▶ Σκέψου **το αντίθετο (σύγκριση – αντίθεση)** και τι θα συνέβαινε τότε
- ▶ Περιγράψε **μια εμπειρία** σου σχετική με αυτό το αντικείμενο (χρήση παραδείγματος)
- ▶ Ανάφερε **ένα ιστορικό γεγονός ή ένα σύγχρονο** από την επικαιρότητα
- ▶ Μια **παροιμία ή έναν μύθο** που σχετίζεται με αυτό
- ▶ Χρησιμοποίησε τη λέξη με **μεταφορική ή αλληγορική σημασία**
- ▶ Χρησιμοποίησε **παρομοιώσεις, προσωποποιήσεις** και άλλα σχήματα λόγου
- ▶ **Φαντάσου ότι είσαι το ίδιο το αντικείμενο ή το ζώο** και δώσε του φωνή. Π.χ. Τι θα έλεγε ένα θρανίο, μία πολική αρκούδα ...

Αυθόρμητος λόγος με μια απλή ημιτελή φράση ή πρόταση

Ως αρχή μιας ιστορίας

Για παράδειγμα:

- Τότε κατάλαβα πως ήταν πολύ αργά...
- Αυτή τη φορά το είχε παρατραβήξει...
- Όλα ξεκίνησαν, όταν κάποιος άφησε το παράθυρο του δωματίου ανοιχτό...
- Αν υπήρχε κάπου, θα την έβρισκα οπωσδήποτε...
- Και τότε συνέβη ξανά...
- Άκουσα το πόμολο να γυρίζει...
- Μου αρέσει να ξεκινώ τη μέρα μου τραγουδώντας...
- Είχαν κάτι το ξεχωριστό οι Κυριακές στη θάλασσα ...

Αυθόρμητος λόγος με μια πρόταση που συνοψίζει, ολοκληρώνει

Ως τέλος μιας ιστορίας

Για παράδειγμα

- Έτσι έμαθα να υπολογίζω τους άλλους.
- Από τότε δεν ξαναπέρασα από τον σταθμό.
- Τελικά όπως λέει και η παροιμία: «Γελάει καλύτερα όποιος γελάει τελευταίος».
- Θα θυμάμαι για πάντα το άρωμά της.
- Κάθε πράγμα έχει μία αρχή και ένα τέλος!
- Και αν είναι κάτι που αξίζει πραγματικά αυτό είναι η αλήθεια!

Αυθόρμητος λόγος με μια εμπνευστική φράση από λογοτεχνικά κείμενα ή στίχους τραγουδιών

Για παράδειγμα:

- ▶ Μη μιλάς άλλο γι' αγάπη...
- ▶ Αν μπορούσα τον κόσμο να άλλαζα...
- ▶ Του κύκλου τα γυρίσματα που ανεβοκατεβαίνουν...
- ▶ Είμαι αητός χωρίς φτερά...
- ▶ Εσύ στο εργοστάσιο κι εγώ στο άδειο σπίτι...
- ▶ Βάλε κι άλλο πιάτο στο τραπέζι...
- ▶ Μην τον κοιτάς τον ουρανό...
- ▶ Πες μου μια λέξη...
- ▶ Αν θυμηθείς τ' όνειρό μου...
- ▶ Το φεγγάρι κάνει κύκλο...
- ▶ Το πιο όμορφο απ' όλα δεν στο 'χω πει ακόμα...
- ▶ Πώς να μαζεύεις τα χίλια κομματάκια κάθε ανθρώπου.
- ▶ Κάθε λέξη κι από 'να χελιδόνι , για να σου φέρνει την Άνοιξη μέσα στο θέρους

Αυθόρμητος λόγος με παροιμίες ή γνωμικά

- Η σιωπή είναι χρυσός.
- Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή
- Το καλό το παληκάρι ξέρει κι άλλο μονοπάτι
- Όσα φέρνει η ώρα δεν τα φέρνει ο χρόνος
- Μέτρον άριστον
- Μια αστραπή η ζωή μας... μα προλαβαίνουμε
- Ό,τι δεν συνέβη ποτέ είναι ό,τι δεν ποθήσαμε αρκετά.
- Έχεις τα πινέλα, έχεις τα χρώματα, ζωγράφισε τον παράδεισο και μπες μέσα.
- Αν μπορείς κοίταξε τον φόβο κατάματα και ο φόβος θα φοβηθεί και θα φύγει.
- Οὐκ ἔν τῷ πολλῷ τὸ εὖ, ἀλλ' ἔν τῷ εὖ τὸ πολὺ

Αυθόρμητος λόγος με πρόταση που εκφράζει κρίσιμη ή προβληματική κατάσταση

- ▶ Για παράδειγμα:
- ▶ Το υπουργείο έβγαλε απόφαση: οι μαθητές θα πηγαίνουν σχολείο και το Σάββατο και την Κυριακή...
- ▶ Δυσκολεύεσαι να χτυπήσεις το κουδούνι του σπιτιού σου.
- ▶ Στο τεστ των μαθηματικών τα πήγες χάλια...
- ▶ Ο μπαμπάς πέρασε κατά λάθος το φανάρι με κόκκινο και ξαφνικά...
- ▶ Έσπασες το καλό βάζο στο σαλόνι, γιατί έτρεχες και γλίστρησες. Η μαμά γυρίζει σε μισή ώρα και αποφασίζεις να
- ▶ Είσαι ένα κομμάτι χαρτί. Πες στους συμμαθητές σου πώς να σε χρησιμοποιήσουν ,πριν σε πετάξουν στην ανακύκλωση...
- ▶ Είσαι ένα ηλεκτρικό ψυγείο και εξομολογείσαι τα προβλήματα που αντιμετωπίζεις στο σπίτι που φιλοξενείσαι...

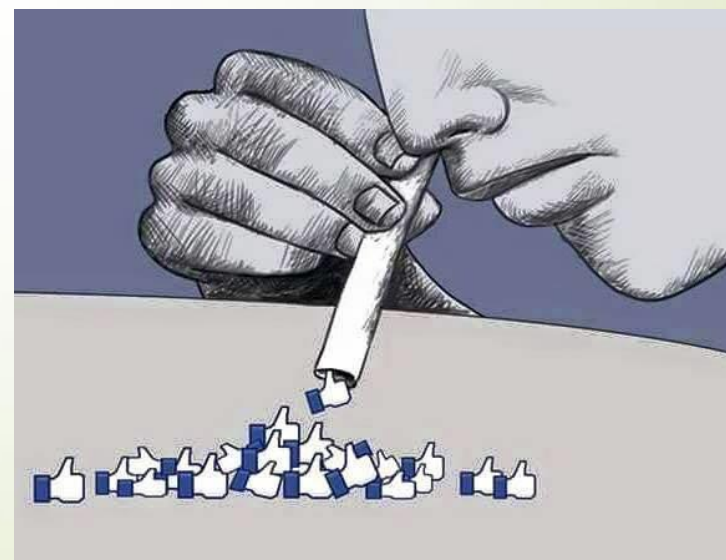
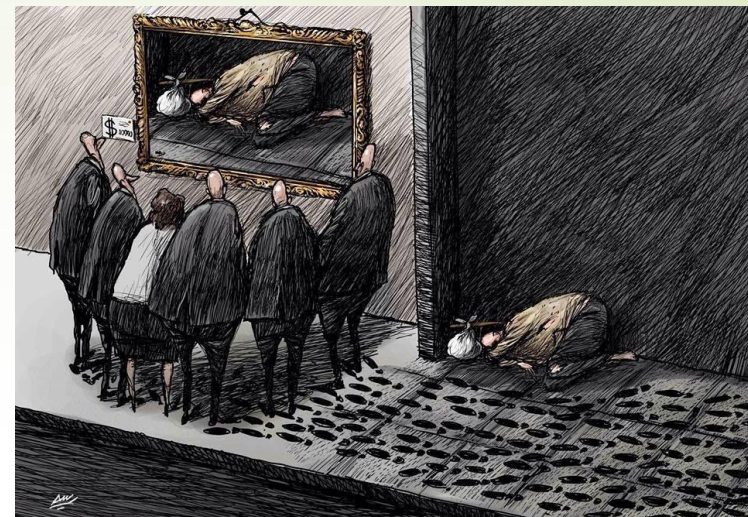
Αυθόρμητος λόγος με διάλογο

Δύο ομάδες δεξιά και αριστερά, ο ένας πίσω από τον άλλο. Ο εμπυχωτής θέτει το πλαίσιο του διαλόγου. Κάθε ομιλητής συνεισφέρει στον διάλογο από δύο προτάσεις. Στη δεύτερη πρόταση πρέπει να χρησιμοποιήσει την τυχαία λέξη που του δίνεται και στη συνέχεια τη θέση του παίρνει ο επόμενος ομιλητής μέχρι να ολοκληρωθεί ο διάλογος.

Προτεινόμενα θέματα:

- ▶ Διάλογος μεταξύ φίλων. Ο Κώστας κανόνισε να πάει για μπάσκετ και δεν προσκάλεσε τον φίλο του.
- ▶ Διάλογος μεταξύ πατέρα και γιου. Ο μπαμπάς εξηγεί στον γιο ότι δεν μπορεί να αγοράσει τάμπλετ λόγω της οικονομικής κρίσης...
- ▶ Διάλογος μεταξύ μητέρας και κόρης. Η μητέρα μεταφέρει τα σχόλια της δασκάλας ότι χρειάζεται να διαβάζει περισσότερο...
- ▶ Διάλογος μεταξύ φίλων σχετικά με το αγαπημένο τους χόμπι...
- ▶ Διάλογος μεταξύ συζύγων για το πού θα περάσουν τις θερινές διακοπές τους ...

Αυθόρμητος λόγος με αφορμή ένα σκίτσο

Ατομική ή ομαδική σύνθεση προφορικής ιστορίας με
αφορμή μια εικόνα ή σύνολο εικόνων

Συνδυασμός Εκφραστικής ανάγνωσης – Αυθόρμητου λόγου Ομαδική σύνθεση προφορικής ιστορίας με αφορμή την ανάγνωση ενός λογοτεχνικού κειμένου

A. Ανάγνωση του κειμένου από τη διδάσκουσα, αφού έχει γίνει προηγουμένως η σύσταση να σημειώνουν οι ακροατές λέξεις, φράσεις ή προτάσεις που τους κάνουν εντύπωση.

B. Στη συνέχεια, ξεκινάει κάποιος μια ιστορία με μία από τις φράσεις που έχει σημειώσει και προσθέτει δύο – τρεις προτάσεις ακόμη. Καθώς οι άλλοι παρακολουθούν, όποιος καταλάβει ότι μία από τις δικές του φράσεις ταιριάζει στην ιστορία, τη λέει και συνεχίζει προσθέτοντας άλλες δύο προτάσεις και με αυτόν τον τρόπο προχωράει η εξέλιξη της πλοκής μέχρι να τελειώσουν όλες οι φράσεις. Στο τέλος δίνεται και ένας τίτλος στην καινούρια ιστορία, που δημιουργήθηκε από τα μέλη της ομάδας.

Αλλά μπορεί να ζητηθούν και λέξεις από το κείμενο, που σημαίνουν κάτι πιο ειδικό, π.χ. ηθικές αξίες, θεσμούς, αντιλήψεις και να αναλάβουν μετά κάποιοι να συνθέσουν αυθόρμητο λόγο με αυτές.

Όλα αυτά σημαίνουν και από την Αμφιβολία. Αμφιβολία =
 Δεχόμενη Αποκρίση

Ελευθερία γιατί...

- γιατί η Jun δεν παύει να
 με σιδηρά

Freedom!
 Pharell Williams
 - Η Jun είναι ελεύθερη.

• Το σπίτι των αισθημάτων η
 ελευθερία το σπρίτζει.

→ Όποιοι αν είναι το ταίριό σου ακολουθήσε το... Μην αφή-
 σεις κανέναν να σου αλλάξει τα όνειρά... [T.H.]

Ευχαρίστηση γιατί...

- μας καλλιεργεί πνευματικά.
- γιατί χρειάζεται στην
 Jun μας

• αν κάποιος άνθρωπος κάνει
 κινήσεις, γίνεται πνευματικός
 υμνοδότης των "βορφομένων"
 • η ευχαρίστηση είναι το φως
 που οδηγεί τον άνθρωπο στην επίτευξη.

Γόττητα γιατί

• Βοηθά τους ανθρώπους να
 ξεχάσουν
 • για να βγίνεις πιο σίγουρα
 απ' ό,τι είσαι και
 πανταχού

→ Not all monsters
 do monstrous things!

**Ανεξιδιότητες
 γιατί...**

• Δεν είναι αναγκαστικά η πίστη
 σ' έναν Θεό, αλλά κι αν είναι αυτός.
 Γιατί ο Θεός έχει
 ψυχικά πρόσωπα.
 • γιατί ο κάθε άνθρωπος
 αναπαύεται απέναντι στο
 χαρμόσυνο κάθε θρησκείας.

**Διαμορφώνη
 γιατί...**

• όλοι οι άνθρωποι είναι (σοφ.)
 • ο κόσμος δεν γεννιέται,
 ούτε είναι αθάνατος.
 • για να μην σε κάνουν ότι είσαι
 αβία να περιποιηθεί με το μπουσ

• Το δικαίο δεν το γαννιάει
 άνθρωπος για όλους αλλά ο
 κατ'εξοχή για τον ζώο.

**Εργασία έρευνα
 γιατί...**

• γιατί μας βοηθάει
 να γίνουμε τη
 Jun μας
 • όλοι πρέπει να έλπιε
 κανείς δεν πρέπει να γίνει ανεργός/άεργος στην Jun του.

**Αξιοπρέπεια
 γιατί...**

είναι η τελευταία αξία που
 μένει όταν η ψυχή σου
 - χαθεί και αυτή
 • Κανείς δεν έχει το
 δικαίωμα να σε ταπεινώσει

**Αγάπη
 γιατί...**

Πρέπει κάποιος να σε νοιάζεται και
 να σε βοηθάει <3

All you need
 is love The Beatles

ο κόσμος χωρίς
 αγάπη είναι άδειος
 • Δεν είναι μόνο μια λέξη, έχει
 πιο βαθύ νόημα. Πόσο καλύτερο στην πράξη.
 • να μην είναι το μονοπάτι που οδηγεί τον άνθρωπο
 προς την ευτυχία.

**Αλληλοσεβασμός
 γιατί...**

• αν ο ένας δεν σε θίγει
 τον άλλο, δεν θα υπάρχει
 ΖΩΗ!!!

• Κανένας δεν μπορεί να
 την πάρει απ' την καρδιά σου
 και είναι υπερασπίζομαι να έχεις κάτι το
 οποίο παράλο που μπορεί να
 νομίζεις ότι το έχεις χάσει ή να
 αλλάξει ριζοσπαστικά εκεί.

Όταν δεν είσαι ζωντανός
 δεν έχεις ζήλο και...
 BDC

Αγώνας αντιλογίας (διπτοί λόγοι)

Λόγος

Αντίλογος

Κανόνες

Λόγος ή Κυβέρνηση	Αντίλογος ή Αντιπολίτευση
A (6') Ορισμός θέματος - Θέση 1-2 επιχειρήματα	A' (6') Αποδοχή ή απόρριψη ορισμού Αντίκρουση A – Επιχειρήματα
B (6') Αντίκρουση A' - Νέα επιχειρήματα	B' (6') Αντίκρουση B – Νέα επιχειρήματα
Γ (4') Αντίκρουση B'-Σύνοψη	Γ' (4') Αντίκρουση Γ-Σύνοψη

Κι άλλοι κανόνες

- Θέμα αγώνα και πλευρά: μετά από κλήρωση
- Προετοιμασία: 15'-20' (επιτρέπονται λεξικά και βιβλία, όχι ηλεκτρονικά μέσα)
- Ερωτήσεις: επιτρέπονται αλλά όχι στο 1^ο και στο 6^ο λεπτό κάθε ομιλίας ούτε στον τελευταίο ομιλητή

Οι κριτές βαθμολογούν...

- Περιεχόμενο: 1-50
- Δομή: 1-20
- Εκφορά: 1-30
- Κάθε ομιλητή ατομικά αλλά και την ομάδα

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Προσχεδιασμένη ομιλία. Ο ομιλητής επιδιώκει να πείσει το κοινό για τη θέση που υποστηρίζει και όχι απλώς να το ενημερώσει.

- Στόχος: πειθώ (προτροπή για αποδοχή ή απόρριψη θέσης)
- Προετοιμασία: 45 λεπτά
- Διάρκεια: 5-6 λεπτά

- Οι διαγωνιζόμενοι έχουν την επιλογή να αποδεχτούν ή να απορρίψουν τη θέση που τους δίνεται
- Οι μαθητές δεν μπορούν να χρησιμοποιούν κανένα βοηθητικό μέσο.
- Επιτρέπεται η χρήση των σημειώσεων της προετοιμασίας

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΥ

- ❖ **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ (1-20 βαθμοί):** Οι ομιλητές πρέπει να **οριοθετήσουν** το θέμα, να αναδείξουν τις σημαντικότερες **πτυχές** του και κυρίως να αναπτύξουν πρωτότυπες ιδέες και προτάσεις.
- ❖ **ΔΟΜΗ (1-10 βαθμοί):** Ο Προτρεπτικός Λόγος οφείλει να έχει κατάλληλη αρχή, μέση και τέλος και να αναπτύσσει τα κύρια σημεία του με **συνοχή** και **αλληλουχία**. Στο τέλος του λόγου είναι απαραίτητο να υπάρχει **υπενθύμιση** των σημαντικότερων σημείων του λόγου.
- ❖ **ΥΦΟΣ – ΕΚΦΟΡΑ (1-20 βαθμοί):** Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην επιλογή τού κατάλληλου **λεξιλογίου**. Ο λόγος οφείλει να είναι **ζωντανός** και **άμεσος** (π.χ. με τη χρήση προσφωνήσεων, προτροπών, ρητορικών ερωτήσεων και σχημάτων, επαναλήψεις λέξεων). Δυνατή φωνή, καθαρή άρθρωση, άνετη κίνηση στον χώρο, επαφή με το κοινό.

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΡΟΛΩΝ

- ❖ Επιλογή **αποσπασμάτων** με **σοβαρό ή χιουμοριστικό περιεχόμενο** από ένα μυθιστόρημα, διήγημα, θεατρικό έργο, ποίημα ή σενάριο.
- ❖ Σε περίπτωση **αφαίρεσης κειμένου** δεν πρέπει να παραποιείται το περιεχόμενο. Επιπλέον λέξεις μπορούν να προστεθούν μόνο εάν συμβάλλουν στην ομαλή μετάβαση.
- ❖ **12 λεπτά** (μαζί με την εισαγωγή).
- ❖ Η **εισαγωγή** δημιουργεί την κατάλληλη ατμόσφαιρα και περιλαμβάνει τον τίτλο και τον συγγραφέα του έργου.
- ❖ Το κείμενο παρουσιάζεται από στήθους χωρίς τη χρήση κάποιου αντικειμένου, σκηνικού ή κουστουμιού. Επιτρέπονται **μόνο δύο καρέκλες**, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ

- Με αφορμή:
- Μια δεδομένη κατάσταση
- Μια εικόνα
- Κάποιες λέξεις
- Ένα απόσπασμα κειμένου (πεζού, ποιητικού ή άλλου)
- Κάποια αντικείμενα
- Μια φράση, ένα απόφθεγμα, κάποιους στίχους τραγουδιού ...
- **Εργασία σε ομάδες, με κατανομή ρόλων, με λόγια ή χωρίς**
- Οι ομάδες παρουσιάζουν το θέμα τους, αλληλεπιδρούν και σχολιάζουν και κάποτε ... γράφουν την ιστορία τους!
- **Δράση που καλλιεργεί τη φαντασία, προάγει τον αυθορμητισμό, την έκφραση ιδεών και συναισθημάτων**

ΜΑΘΗΤΙΚΟΙ ΡΗΤΟΡΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

- **11/05/2015:** Διοργάνωση από την υπεύθυνη καθηγήτρια του Ρητορικού Ομίλου του Π.Γ.Ε.Σ.Σ. ενδοσχολικών αγώνων αντιλογίας μεταξύ των μαθητών της Β΄ τάξης, με τη συνεργασία τεσσάρων καθηγητών του σχολείου.
- **16/04/2016:** Συμμετοχή μαθητών του Ομίλου Ρητορικής του σχολείου μας στους φιλικούς διασχολικούς ρητορικούς αγώνες αντιλογίας Πειραματικών και Προτύπων Γυμνασίων (συμμετοχή τεσσάρων σχολείων), που διοργάνωσε το 1^ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθήνας, σε συνεργασία με την Ρητορική Εταιρεία φοιτητών
- **6 και 7/05/2017:** Συνδιοργάνωση και συμμετοχή του σχολείου μας στους Α΄ Μαθητικούς Ρητορικούς Αγώνες Γυμνασίων με άλλα 15 δημόσια και ιδιωτικά Γυμνάσια, στα Εκπαιδευτήρια Αυγουλέα – Λιναρδάτου
- **28 και 29/04/2018:** Συνδιοργάνωση και συμμετοχή του σχολείου μας στους Β΄ Μαθητικούς Ρητορικούς Αγώνες Γυμνασίων με άλλα 15 δημόσια και ιδιωτικά Γυμνάσια, στη Ράλλειο Σχολή Θηλέων Πειραιά

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΠΟΥ ΣΤΟΧΕΥΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΠΛΕΥΡΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

- **ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΥΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ - ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ**
- **ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΜΑΘΗΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ**
- **ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ – ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ**
- **ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗ – ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΚΘΕΣΕΙΣ**
- **ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ – ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ, ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ, ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ**

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΠΟΥ ΣΤΟΧΕΥΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΠΛΕΥΡΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

- **ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (π.χ. Πρόγραμμα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τους πρόσφυγες, Προγράμματα του Π.Ι.Ο.Π., «ΝΟΙΑΖΟΜΑΙ ΚΑΙ ΔΡΩ»)**
- **ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ (π.χ. 17 παγκόσμιοι στόχοι Η.Ε.)**
- **ΕΚΠ/ΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΚΠ/ΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ, ΜΟΥΣΕΙΑ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ Ή ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΑΙΘΟΥΣΕΣ – ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ – ΑΛΛΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ**
- **ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ (ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ, ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΔΡΩΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ)**

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΕΚΠ/ΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

- Ελληνική Ένωση για την Προώθηση της Ρητορικής στην Εκπαίδευση (www.rhetoricedu.com), Ρητορική Ομάδα Εκπαιδευτικών
- Σύμβουλος φιλολόγων Δ' Διεύθυνσης, κ. Αγγελική Χρονοπούλου
- Εκπαιδευτές ρητορικής τέχνης, εκπροσώπους των γραμμάτων και τεχνών
- Υπεύθυνους Πολιτιστικών Θεμάτων, Αγωγής Υγείας και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Γ' και Δ' Διεύθυνσης Αθήνας,
- Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση
- Κ.Π.Ε., Μ.Κ.Ο. (Συνήγορος του Παιδιού, ActionAid, WWF Ελλάς, Greenpeace) και άλλους φορείς εκπαιδευτικού χαρακτήρα.
- Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (π.χ. Ίδρυμα Λασκαρίδη, Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, Ίδρυμα Ευγενίδου, Π.Ι.Ο.Π.)
- Σχολεία (δημόσια και ιδιωτικά) – Συνδιοργάνωση ρητορικών αγώνων και πολιτιστικών εκδηλώσεων

Γράφω ένα διαφορετικό τέλος στην ιστορία

«Φανταστικοί καθρέφτες»

«Ενεργητική
ακρόαση»

Αυτοσχεδιασμοί και
παιχνίδια ρόλων

«Γράφω
παραμύθια...»

«Ζωντάνεψε τον πίνακα και
γίνε μέρος του»

«Υποστηρίζω ότι..., γιατί...»

ΡΗΤΟΡΙΚΑ ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ

Συνεντεύξεις

«Οδήγησε τον τυφλό»

«Ο στόχος μου είναι ..., και για
να τον πετύχω ...»

Παντομίμα

Ερευνώ στο διαδίκτυο

«Ακούω... και ζωγραφίζω»

«Παγώνω και
ξεπαγώνω την
εικόνα...»

Ανοίγω διάλογο με τους ήρωες της
λογοτεχνίας...

Η καλλιέργεια του προφορικού λόγου στην τάξη επιδέχεται κάποιας επιπλέον ενίσχυσης:

- Με την ένταξη περισσότερων και πιο ελκυστικών προφορικών δραστηριοτήτων, ατομικών και ομαδικών, στα σενάρια διδασκαλίας
- Με την διάθεση από την πολιτεία πρόσθετου διδακτικού χρόνου για την υλοποίηση βιωματικών δράσεων
- Με την εξασφάλιση συνεχόμενων δώρων για τα γλωσσικά μαθήματα στο ωρολόγιο πρόγραμμα
- Με την θεσμοθέτηση των ρητορικών αγώνων ως πνευματικό άθλημα και στο Γυμνάσιο
- Με περαιτέρω επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πάνω σε αυτή τη θεματική

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΣΤΟΝ ΟΜΙΛΟ

Από την αξιολόγηση των εργασιών του Ομίλου από τους ίδιους τους συμμετέχοντες μαθητές μέσω **ερωτηματολογίου** προκύπτει ότι:

- ▶ Η ρητορική και το θεατρικό παιχνίδι προκαλούν το έντονο ενδιαφέρον των μαθητών, λόγω της **ενεργητικής συμμετοχής** τους σε αυτά
- ▶ Καλλιεργούν πολλές δεξιότητες (κυρίως γλωσσικές και επικοινωνιακές)
- ▶ Ικανοποιείται η ανάγκη των εφήβων για πειραματισμό, έρευνα, αυτογνωσία, γνώση του κόσμου και των άλλων
- ▶ Λόγω της μεγαλύτερης ελευθερίας στο σχεδιασμό των δράσεων και της συμμετοχής των μαθητών κατόπιν προσωπικής επιλογής η πρόοδός τους είναι πιο εμφανής (Μαθαίνει κανείς καλύτερα ό,τι θέλει να μάθει!)

Συγχρόνως καλλιεργείται και παραμένει ζωντανή και ακμαία η ελληνική γλώσσα!

ΕΠΟΜΕΝΩΣ ΠΡΟΩΘΗΣΤΕ ΤΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ!!!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Προκειμένου να αξιολογήσουμε τον Όμιλο, θα ήταν πολύ χρήσιμο να έχουμε τη γνώμη καθώς και τις παρατηρήσεις σας για την εμπειρία σας στην ομάδα. Οι πληροφορίες που θα μας δώσετε θα μας βοηθήσουν στη βελτίωση των δραστηριοτήτων που συμμετείχατε:

Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο.

1. Φύλο: Άνδρας Γυναίκα

2. Ηλικία:

3. Τάξη:

4. Τι σας άρεσε περισσότερο στη διαδικασία της ομάδας;

5. Τι σας δυσκόλεψε περισσότερο στη διάρκεια της ομάδας;

6. Η εμπειρία στην ομάδα σας βοήθησε ν' αναγνωρίσετε πράγματα για τον εαυτό σας που δεν ήταν ξεκάθαρα πριν;

7. Η εμπειρία στην ομάδα σας βοήθησε στη σχέση σας:

α. Με τον εαυτό σας

β. Με τους άλλους

γ. Και στα δύο

8. Πώς θα σχολιάζατε τον ρόλο του συντονιστή της ομάδας;

9. Θα συστήνατε σε άλλους μαθητές ή σε φίλους να συμμετάσχουν σε μία αντίστοιχη ομάδα;

α. Αν ναι για ποιούς λόγους;

β. Αν όχι για ποιούς λόγους;

10. Θα σας ενδιέφερε να συμμετάσχετε την επόμενη χρονιά σε μία αντίστοιχη ομάδα (εντός ή εκτός του σχολείου);

α. Αν ναι για ποιούς λόγους;

β. Αν όχι για ποιούς λόγους;

11. Ποιά θα ήταν τα θέματα που θα σας ενδιέφεραν για να ασχοληθεί μία μελλοντική ομάδα;

Ευχαριστούμε για τη συνεργασία

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Φωτεινή Εγγλέζου, Η γραφή του επιχειρηματολογικού λόγου στη διδακτική του γλωσσικού μαθήματος στο δημοτικό σχολείο, 2011.
- Νατάσσα Αποστολοπούλου και Νούλη Κουτλή, Πάρτε τον λόγο, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2019
- Αγγελική Χρονοπούλου, Διδακτικές και παιδαγωγικές τεχνικές, <http://users.sch.gr/achrono/wordpress/>
- **Για τη ρητορική τέχνη και τη δημιουργική σκέψη**
στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Ένωσης για την Προώθηση της Ρητορικής στην Εκπαίδευση: <https://rhetoricedu.com/>
- Β. Λουτριανάκη, <http://www.valialoutrianaki.com/upsilonlambdaiotakappaomicron.html>
- Μ. Μαλάμου, Αγωνίσματα, <http://symvfil.didereth.gr/2017/06/12/%>
- **Για το έργο του Ομίλου Ρητορικής του Π.Γ.Ε.Σ.Σ.**
blogs.sch.gr/elegkonou/
και στις ιστοσελίδες του Π.Γ.Ε.Σ.Σ. <http://gymevsch.sch.gr/index.htm> και <http://gymevsch.sch.gr/autosch/joomla15/>
- Ελένη Καλλία, Η ρητορική στην καθημερινή ζωή, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2003
- Α. Γεωργιάδου – Β. Δεμερτζή, Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας, Κριτικές και βιωματικές προσεγγίσεις για το Γυμνάσιο και το Λύκειο, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2017
- Για τις θεατρικές τεχνικές:
Ν. Γκόβας, Για ένα νεανικό, δημιουργικό θέατρο, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2002

Σας
ευχαριστώ για
την προσοχή
σας!

